
Saksnr: 2022/43918-34
Saksbehandlar: Bjørnar Tjøflot

Saksgang

Utvæl	Utv.saksnr.	Møtedato
Fylkesutvalet		08.09.2026

Høyringsuttale til endra søknad for nye kraftverk i Røldal - Suldalsvassdraget

Forslag til vedtak

1. Vestland fylkeskommune er positive til bygging av ny fornybar energi der omsyn til miljø og andre arealinteresser er ivareteke. Røldal-Suldal-prosjektet er eit av dei største og mest samfunnsmessig viktige vasskraftprosjekta i Noreg på mange tiår, med ein samla effektauke på 665 MW og auka bruttoproduksjon på 800 GWh. Prosjektet vil gi vesentleg auka regulerbar kapasitet i eit kraftsystem med aukande innslag av uregulerbar kraft, og vil bidra til stabil systemdrift, grøn industriutvikling og klimaomstilling i Vestland og Noreg. Den justerte søknaden er ei forbetring samanlikna med opphavleg søknad, særleg gjennom bortfallet av Novle 2 kraftverk og redusert anleggsomfang i Valldalen, medan den samla kraftsystemmessige verdien av prosjektet er om lag uendra.
2. Vestland fylkeskommune ber om at NVE set som vilkår at manøvreringsreglementet for Røldal 2 vert vurdert på nytt den dagen Dyrskartunnelen er ferdig. Utbyggjar sin fagrapport (utført av Naturrestaurering AS) slår fast at Dyrskartunnelen, som er vedteken regulert, vil fjerne E134 som barriere og gjere Votna til den viktigaste trekkpassasjen mellom Hardangervidda og Setesdal Ryfylke villreinområde. Den same fagrapporten konkluderer med at tilpassa manøvrering for Røldal 2 da kan løyse problemet. Tiltak som kan betre trekkvegane eller redusere den samla belastninga for villrein bør ha høg prioritet, og regulering av ferdsel på anleggsvegar i samsvar med forslag i konsekvensutgreiinga vert støtta. Vestland fylkeskommune viser til naturmangfaldlova §§ 4, 5 og 10, Regional plan for fornybar energi, Heiplanen og Regional plan for Hardangervidda.
3. Konsekvensane for villrein ved Holmavatnet må handterast gjennom bindande og etterprøvbare konsesjonsvilkår. Det funksjonsbaserte manøvreringsregimet som Lyse Kraft skisserer for Holmavatnet er eit prinsipielt riktig grep, men det endelege innhaldet må fastsetjast på grunnlag av best tilgjengeleg kunnskap, inkludert resultat frå det pågåande forskingsprosjektet EnviPump. Konsesjonsvilkåra må sikre at villreinen reelt kan nytte Holmavatnet som trekkpassasje og beiteområde vinterstid.
4. Vegetasjon og naturleg terreng nærast Odlandsvegen bør så langt som råd behaldast for å dempe nytt tiltak sin synlegheit i omgjevnadene. Deponi i Røldalsvatnet bør ikkje vere høgare enn omliggjande terreng. Undersøkingssplikt etter kulturminnelova § 9 og tilhøvet til automatisk freda kulturminne og kulturminne under vatn må avklarast før anleggsstart.
5. Anleggsperiodar skal planleggjast slik at negative konsekvensar for friluftsliv vert minimerte. Stiar og turvegar som vert utilgjengelege i anleggsperioden må skiltast om, og det må sørgast for

trygg ferdsel forbi anlegga. Utbygger må søkje å tilbakeføre terreng til mest mogleg opphavelg tilstand etter avslutta anleggsperiode.

6. Kommunar og fylkeskommunar i utbyggingsområdet må sikrast god og langvarig økonomisk utteljing av kraftproduksjonen.

Samandrag

NVE har sendt justert søknad om oppgradering og utviding av Røldal Suldal kraftverk frå Lyse Kraft DA på høyring med frist 20.09.2026. Den justerte søknaden omfattar Røldal 2 pumpekraftverk, Kvanndal 2 pumpekraftverk, Suldal 2B kraftverk og Nordmork kraftverk i Ullensvang og Suldal kommunar. Nove 2 pumpekraftverk er teke ut av søknaden. Fylkesutvalet vedtok uttale til opphavelg søknad 05.03.2025. Vedtaket og saksframlegg i denne saka sendast til NVE som Vestland fylkeskommune si høyringsuttale til den justerte søknaden.

Robert Rastad
fylkesdirektør

Bård Sandal
direktør
Næring, plan og innovasjon (NPI)

Saksframlegget er godkjent elektronisk og har difor inga handskriven underskrift

Vedlegg

- 1 Saksprotokoll FUV for opphavelg søknad
- 2 Sakspapir frå opphavelg søknad til vilkårsrevisjon og konsesjonssøknad for nye kraftverk knytt til Røldal-Suldal-reguleringa (3)

Saksutgreiing

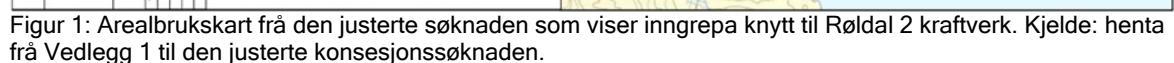
Bakgrunn for saka

Hovudtrekk i den justerte søknaden

Den justerte utbyggingsløyisinga byggjer på konsesjonssøknaden frå desember 2023 og er eit resultat av vidare teknisk og miljømessig modning etter offentleg høyring, synfaring og dialog med råka styresmakter.

Vestre vassdrag (i Vestland):

Novle 2 pumpekraftverk er teke heilt ut av søknaden. I staden vert slukeevna i Røldal 2 kraftverk auka frå 50 m³/s til 70 m³/s i turbindrift, og installert effekt aukar frå 292 MW til 418 MW. Dette gjev eit samla redusert anleggsomfang, deponivolum vert redusert med om lag 500 000 m³, og inngrepa ved Liamyrene/Novle og i Valldalen fell bort. Det vert heller ikkje pumpa direkte frå Valldalsmagasinet til Votna.

Hovudtrekka i den omsøkte løysinga vidareførast: Kvanndal 2 pumpekraftverk, Suldal 2B kraftverk og Nordmork kraftverk ligg inne i søknaden. Reguleringen av Isvatnet vert oppretthalden, til skilnad frå det som opphavleg var lagt til grunn. Lyse Kraft føreslår eit funksjonsbasert manøvreringsregime for Holmavatnet, med avgrensingar på pumping i definerte vinterperiodar for å ta omsyn til arealbruken til villreinen.

Deponi og nett:

Deponi ved Kvanndalsfoss vert vesentleg redusert. Deponi Håmo er flytta som følge av Statnett sin planlagde transformatorstasjon i området. Nettløysinga er justert basert på Statnett si konseptvalutgreiing (KVU).

Vedtakskompetanse

Jfr. reglement for folkevalde organ og delegering, reglement for fylkesutvalet kap. 7. er fylkesutvalet gjeve mynde til å gje uttale i høyringssaker.

Medverknad

Medverknadsorgana har ikkje vore involverte i saka.

Vurderingar og verknader**Administrative/økonomiske konsekvensar:**

Saksframlegget gjeld ei høyringsuttale og uttalen er utarbeidd innanfor eksisterande ressursrammer. Høyringsuttalen medfører ikkje i seg sjølv auka kostnader for fylkeskommunen, og reduserer heller ikkje kostnadene våre direkte.

Dersom konsesjon vert gjeve og kraftutbygginga vert gjennomført, vil tiltaket ha positive indirekte økonomiske konsekvensar for kommunar og fylkeskommunar i utbyggingsområdet. Norconsult sin tilleggsvurdering viser at den justerte utbyggingsløysinga aukar estimert eigedomsskatt i anleggsperioden til Ullensvang og Suldal med om lag 40 mill. kr samanlikna med opphavleg søknad. I driftsfasen er det estimert årlege inntekter frå skatt og avgifter til Suldal kommune på om lag 13-14 mill. kr, og tilsvarande om lag 19-20 mill. kr til Ullensvang kommune. Auka kraftproduksjon vil òg gje noko høgare kraftinntekter til kommunar og fylkeskommunar gjennom konsesjonskraft og konsesjonsavgifter.

Kravet om god og langvarig økonomisk utteljing for kommunar og fylkeskommunar i utbyggingsområdet oppretthaldast som vilkår i innstillinga.

Klima:

Regionale klimamål og retningslinjer er vedteke i Regional plan for klima 2022-2035.

Den justerte søknaden inneber nokre endringar samanlikna med den opphavlege konsesjonssøknaden frå desember 2023 som er relevante i eit klimaperspektiv, sjølv om søknaden skriv at dei samla konsekvensane for miljø og samfunn er uendra frå den opphavlege søknaden.

Den viktigaste endringa er at Novle 2 pumpekraftverk er teke ut av søknaden, medan slukeevna og installert effekt i Røldal 2 kraftverk er auka. Dette gjev eit mindre samla anleggsomfang, med redusert deponivolum på om lag 500 000 m³ samanlikna med opphavleg søknad. Redusert anleggsomfang gjev lågare klimagassutslepp frå anleggsperioden, medan den samla installerte effekten på om lag 665 MW og bruttoproduksjonsauken på 800 GWh er om lag uendra. Den justerte søknaden bidreg dermed positivt til målet om netto nullutslepp i Vestland innan 2030 og til omstilling til eit kraftsystem utan klimagassutslepp.

Fordelane av auka regulerbar fornybar kraft kjem alle innbyggjarane i Vestland og Noreg til gode, medan ulempe i form av inngrep er geografisk konsentrerte til Ullensvang og Suldal kommunar.

Kulturminne og kulturmiljø:

Vestland fylkeskommune har vurdert saka som regional kulturmiljøstyresmakt. Søknaden omfattar følgjande arealendringar i vestre vassdrag:

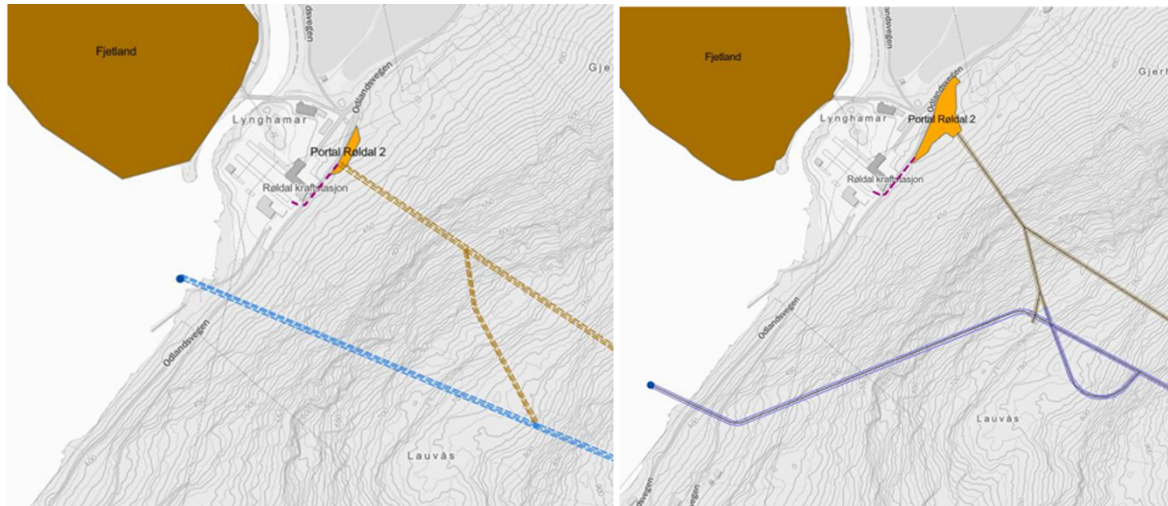
- Omsøkt vassveg mellom Votna og Valldalsvatnet med tilhøyrande inntak og lukehus ved Votna, tverrslag og kraftstasjon i berg ved Novle, tverrslag i Valldalen og anleggsområde ved Votna, Novle og Valldalen er ikkje lengre aktuelle.
- Samla deponivolum ved Votna reduserast frå ca. 220 000 m³ som omsøkt til 205 000 m³.
- 550 000 m³ tunnelsteinen til Statens vegvesen sitt prosjekt ved Liamyrane utgår.

- Deponi Fjetland i Røldalsvatnet blir auka med ca. 80 000 m^3 frå 450 000 m^3 til 530 000 m^3 .
- Utløpet frå Røldal 2 kraftverk blir lagt djupare og blir flytta ca. 300 m mot sør for å sikre dykking og auke avstanden til eksisterande utløp og planlagt utfylling ved deponi Fjetland.
- Nytt kopplingsanlegg i berghall mellom transformatorhallen og tilkomsttunnelen.

Det er vidare opplyst i omtale av endringar i «Tilleggsvurderingar miljø og samfunn II» at endringane i deponivolum løysast innanfor opprinneleg omsøkt deponiplassering, og at fotavtrykka til deponia derfor ikkje er oppdatert.

Konsekvensutgreiing

KU for fagtema landskap har vurdert samla verknad for delområde Røldalsvatnet til middels negativ konsekvens, uendra konsekvensgrad frå tidlegare søknad.

Figur 2: Illustrasjonar frå tilleggsvurderingar, KU landskap s. 17, viser endra portalområde og større rigg/deponiareal.

Kulturminnefaglege merknader

Røldal er samla eit kulturlandskap karakterisert av småskala jordbruk, noko eldre gardsbebyggelse, teknisk infrastruktur knytt til kraftutbygginga på 1960-talet, samt ei rekke automatisk freda kulturminne som større gravfelt, mellomalderkyrkja og spor etter busetnad. Mykje av den påviste førhistoriske aktiviteten i Røldal er frå eldre og yngre jernalder, samt mellomalder.

Planlagt tiltak ligg nær Røldal kraftstasjon i utkanten av kulturlandskapet. Portal til kraftverket er flytta 70 m lengre N. Areal for portal og mellombels riggområde og deponi er om lag 4 mål. Det er kjent eit automatisk freda kulturminne 50 m V og NV for tiltaksområdet, eit busetnadsområde frå eldre jernalder (Askeladden-id 275810). Kulturminnet er ikkje avgrensa i sør og aust, det er såleis høgt potensiale for ytterlegare funn på dyrka marka vest for Odlandsvegen.

For å dempe visuelle verknader av nytt tiltak i kulturlandskapet tilrår vi følgjande:

- vegetasjon og naturleg terreng nærast Odlandsvegen bør behaldast så langt som råd
- deponi i Røldalsvatnet bør ikkje vere høgare enn omliggande terreng

Undersøkingsplikt jf. kulturminnelova §9

Vestland fylkeskommune og Bergens Sjøfartsmuseum har varsla at det kan vere behov for arkeologisk registrering for nye tiltak som følgje av konsesjonssøknaden i areal på land og i vassdrag.

Fornybar energi og kraftsystem:

Den justerte søknaden inneber ingen vesentlege endringar i den samla kraftsystemmessige verdien av prosjektet samanlikna med opphavleg søknad. Samla installert effektauke er framleis om lag 665 MW, og auka bruttoproduksjon er framleis oppgjeven til om lag 800 GWh. Dei viktigaste endringane er at effekten i Røldal 2 er auka frå 292 MW til 418 MW, medan Novle 2 på 92 MW fell bort. Netto er dette ein marginal auke i turbineringskapasitet i vestre vassdrag.

Vurderingane frå opphavleg saksframlegg gjeld difor framleis i sin heilskap. Prosjektet vil gi vesentleg auka regulerbar kapasitet i eit kraftsystem med aukande innslag av uregulerbar kraft frå vind og sol, og vil bidra til å sikre stabil systemdrift og understøtte det grønne skiftet. Utbygginga vil òg utløyse naudsynte oppgraderingar i transmisjonsnett og styrkje nett- og effektkapasiteten til industrien i Tyssedal- og Oddaområdet og i Øvre Suldal.

Friluftsliv og folkehelse:

Delar av utbyggingsområdet ligg innanfor eller grensar til område kartlagt som svært viktige friluftslivsområde, og er innfallsport til Hardangervidda nasjonalpark. Det går både sommar- og vinterruter frå Røldal til Middalsbu og vidare innover Vivassdalen mot Litlos, med regionale, nasjonale og internasjonale brukarar.

Bortfallet av Novle 2 kraftverk og tilhøyrande inngrep i Valldalen er ein klar forbetring m.o.t. friluftsliv samanlikna med opphavleg søknad. Dei største gjenverande konsekvensane for friluftsliv er knytt til Votna og Røldalsvatnet, der endra vasstandsmønster og meir usikker is vil redusere moglegheita for skigåing og ferdsel vinterstid. Konsekvensutgreiinga peikar på at Sandstranda i nordenden av Røldalsvatnet vert nytta til bading om sommaren, og at endra vasstand som følgje av auka pumpedrift kan påverke dette negativt.

Friluftsliv er ein viktig del av folkehelsa, og Regional plan for klima 2022-2035 understrekar at klimatiltak ikkje skal ha negativ påverknad på levevilkåra og livskvaliteten til innbyggjarane. Fylkeskommunen bør oppretthalde vedtaket om at anleggsperiodar bør planleggjast slik at negative konsekvensar for friluftsliv vert minimerte, og at stiar og turveggar som vert utilgjengelege i anleggsperioden skiltast om, og at utbyggar søker å tilbakeføre terreng til mest mogleg opphavsleg tilstand etter avslutta anleggsperiode.

Utviklingsplan for Vestland 2024-2028 regional planstrategi:

Prosjektet bidreg positivt til velferd og verdiskaping gjennom auka regulerbar kraftproduksjon, styrkja nettkapasitet og betre grunnlag for grøn industriutvikling i regionen. Auka skatteinntekter og konsesjonsavgifter styrker òg kommuneøkonomien i Ullensvang og Suldal. Samstundes er ulempene i form av naturinngrep og konsekvensar for friluftsliv geografisk konsentrerte til desse same kommunane, noko som er ei utfordring sett opp mot målet om demografi og likeverd og prinsippet om at ingen skal stå attende.

Opp mot klima- og naturmålet er saka tvetydig. Auka fornybar og regulerbar kraftproduksjon støttar klimaomstillinga og nullutsleppsmålet, medan inngrepa i nasjonalt villreinområde og fjellnatur utfordrar naturmangfaldsmålet. Bortfallet av Novle 2 kraftverk og forslaget om funksjonsbasert manøvreringsregime dempar denne målkonflikten, men løyser han ikkje fullt ut. Forholdet mellom klima og natur er òg kjernen i strategiane i utviklingsplanen som er mest relevante for saka. Fornybar energi utan forringing av naturmangfald, langsiktig forvaltning av natur og kulturverdiar og å vere ein pådrivar for klimaomstilling er alle strategiar i utviklingsplanen.

Prosjektet kan vere berekraftig, men berre dersom dei miljømessige vilkåra vert oppfylte gjennom bindande konsesjonsvilkår. Naturmangfald og klimaomsyn er ein premiss for at dei positive verknadene for verdiskaping og lokalsamfunn skal vere reelle, jf. utviklingsplanen. Det at dialogen mellom utbyggar og myndigheiter har ført til ein justert søknad, er i seg sjølv i tråd med utviklingsplanen sitt hovudmål om samarbeid som verkemiddel for å finne gode løysingar på komplekse samfunnsutfordringar.

Vassmiljø:

Dei justerte planane ser ikkje ut til å medføre ytterlegare forringing av vassførekomstane samanlikna med opphavleg omsøkt løysing, men fleire av dei miljøforbetringane som låg i den opphavlege søknaden (særleg knytt til Isvatnet og Litlavatnet) fell bort.

Sidan tiltaksområdet ligg i Rogaland vassregion, er det Rogaland fylkeskommune som er vassregionmynde etter vassforskrifta, og fylkesdirektøren viser difor til Rogaland fylkeskommune si vurdering når det gjeld vassmiljø og vassforskrifta.

Villrein:

Villrein var hovudtema i fylkeskommunen sitt innspel til den opphavlege søknaden, og er framleis det mest krevjande spørsmålet i saka. Fylkesutvalet fremja i vedtak 05.03.2025 motsegn mot Røldal 2 og Novle 2 pumpekraftverk, med bakgrunn i at tiltaka kom i konflikt med tiltaksplanar for to villreinområde og nasjonale mål for villreinen. Motsegna var knytt til konflikt med villreinen sin bruk av Holmavatnet som trekkpassasje og beiteområde, og Votna som trekkområde på vinteren.

Atterhaldskravet frå vedtaket var at motsegnene fell bort dersom det vert vedteke eit manøvreringsreglement som sikrar at villreinen framleis kan nytte Holmavatnet som trekkpassasje og beiteområde, og Votna som trekkområde vinterstid.

Vestre vassdrag og Votna:

Fylkesutvalet sitt vedtak frå 05.03.2025 kravde vilkår som sikra at villreinen framleis kan nytte Votna som trekkpassasje vinterstid, og at motsegna mot Røldal 2 pumpekraftverk fell bort berre dersom dette vert tilfelle.

I dag er E134 den dominerande barrieren for villreinen i området rundt Votna. Veggen og den menneskelege aktiviteten knytt til han gjer at reinen i liten grad nyttar Votna som trekk- og beiteområde vinterstid. Pumpekraftverk og endra isforhold er i dag eit relativt sett mindre problem, nettopp fordi E134-barrieren allereie er der. Dette er bakgrunnen for at Lyse Kraft i den justerte søknaden argumenterer for at ytterlegare avbøtande tiltak i vestre vassdrag vil ha avgrensa effekt.

Dette argumentet held berre så lenge E134 er der. Den vedtekne Dyrskartunnelen vil fjerne vegbarrieren, og etter ferdigstillinga vil Votna vere den viktigaste trekkpassasjen mellom Hardangervidda og Setesdal Ryfylke villreinområde. Tilleggsrapporten om villrein frå Naturrestaurering AS, utarbeidd som del av konsesjonsgrunnlaget, stadfestar dette og konkluderer med middels negativ konsekvens for villreinen ved tunnel kombinert med pumpekraft utan avbøtande tiltak. Den same rapporten konkluderer samstundes med at tilpassa manøvrering kan redusere konsekvensgraden til nær ubetydeleg, ved å sikre ei stabil issone på austsida av Votna vinterstid.

Situasjonen er altså slik at fagrapporten stadfestar at Dyrskartunnelen må leggjast til grunn som ein reell del av nullalternativet, at pumpekraft utan avbøtande tiltak vil gje middels negative konsekvensar for villreinen etter tunnelferdigstilling, og at tilpassa manøvrering faktisk kan løyse problemet. Trass i dette foreslår Lyse Kraft ingen avgrensingar på vinterdrift for Røldal 2, i motsetnad til det funksjonsbaserte manøvreringsregimet dei skisserer for Holmavatnet i austre vassdrag. Ein konsesjon for Røldal 2 pumpekraftverk vil vare i fleire tiår, og konsekvensane for villrein må vurderast i lys av dei tilhøva som vil gjelde i heile konsesjonsperioden.

Bortfallet av Novle 2 kraftverk (92 MW, pumpekapasitet 21-33 m³/s) inneber ein viss reduksjon i samla pumpekapasitet inn i Votna, frå 61-79 m³/s i opphavleg søknad til 50-60 m³/s i justert søknad. Norconsult vurderer likevel at magasinutfyllingsmønsteret i Votna vert tilnærma uendra, fordi auken i Røldal 2 sin pumpekapasitet i stor grad kompenserer for bortfallet av Novle 2. Det er uansett bruken av kraftverka som gjev konsekvensar, ikkje potensialet for denne. Fylkesdirektøren vurderer difor at problemstillinga knytt til villreintrekk ved Votna vinterstid såleis ikkje er løyst i den justerte søknaden.

Fylkesdirektøren rår til at NVE tar inn som vilkår ytterlegare tilpassing til villreininteresser når Dyrskartunnelen eventuelt står ferdig. Da vil ikkje lenger E134 vere barriere for villrein og NVE bør sikre eit manøvreringsreglement for Røldal 2 som gjer at reguleringa ikkje forverrar trekk situasjonen for reinen på Votna vinterstid. Utbyggjar sin eigen fagrapport viser at dette er mogleg.

Austre vassdrag og Holmavatnet: For Holmavatnet foreslår Lyse Kraft eit funksjonsbasert manøvreringsregime med avgrensingar på pumping i periodar der naturgjevne tilhøve ligg til rette for islegging. Etter at stabilt isdekke er etablert skal pumpinga avgrensast til ein vasstandsauke på maksimalt 10 cm per døgn, og ikkje meir pumping enn produksjon over ein kalenderveke. Fylkesdirektøren vurderer dette som eit steg i rett retning og eit prinsipielt riktig grep. Samstundes vil vi understreke at det er det endelege innhaldet i eit slikt regime som er avgjerande, og at dette må fastsetjast på grunnlag av best tilgjengeleg kunnskap, inkludert resultat frå det pågåande forskingsprosjektet EnviPump. Fylkeskommunen bør oppretthalde kravet om at villreinen reelt sett må kunne nytte Holmavatnet som trekkpassasje og beiteområde vinterstid, og at dette vert nedfelt som etterprøvbare og bindande konsesjonsvilkår.

Det er eit overordna nasjonalt og internasjonalt mål å sikre funksjonelle trekk mellom Setesdal Ryfylke villreinområde og Hardangervidda, noko som vert stadig meir aktuelt etter ferdigstilling av Dyrskartunnelen. Tiltak som kan betre trekkvegane eller redusere den samla belastninga for villrein bør ha høg prioritet, og regulering av ferdsel på anleggsvegane i samsvar med forslag i konsekvensutgreiinga støttast. Fylkeskommunen viser til naturmangfaldlova § 10 om samla belastning og §§ 4 og 5 om forvaltningsmål for naturtypar, økosystem og artar, og til retningslinjer i Regional plan for fornybar energi, Heiplanen og Regional plan for Hardangervidda.

Konklusjon

Den justerte søknaden frå Lyse Kraft DA er ei forbetring samanlikna med opphavleg søknad, særleg gjennom bortfallet av Novle 2 kraftverk og redusert anleggsomfang i Valldalen. Den samla kraftsystemmessige verdien av prosjektet er likevel om lag uendra, med ein effektauke på 665 MW og auka bruttoproduksjon på 800 GWh. Prosjektet vil bidra vesentleg til fornybar regulerbar kraftproduksjon, grøn industriutvikling og klimaomstilling i Vestland.

Fylkesdirektøren tilrår at fylkeskommunen stiller seg positiv til prosjektet, men innstiller at NVE bør ta inn som vilkår ytterlegare tilpassing til villreininteresser når Dyrskartunnelen eventuelt står ferdig.

For Holmavatnet i austre vassdrag foreslår Lyse Kraft eit funksjonsbasert manøvreringsregime som avgrensar pumping vinterstid når isen er stabil. Fylkesdirektøren vurderer dette som eit prinsipielt riktig grep, men understrekar at det endelege innhaldet i regimet må fastsetjast på grunnlag av best tilgjengeleg kunnskap og gjerast til bindande og etterprøvbare konsesjonsvilkår.

For Votna i vestre vassdrag er situasjonen meir krevjande. Lyse Kraft foreslår ingen avgrensingar på vinterdrift for Røldal 2 pumpekraftverk, og grunngjev dette med at E134 i dag er den dominerande barrieren for villreinen i området. Fylkesdirektøren mener denne vurderinga er problematisk da det vil vere ein annan situasjon når Dyrskartunnelen ein dag står ferdig . Fagrapporten som vart utforma akkurat for å sjå på problemstillingane for villreinen slår fast at Dyrskartunnelen, som er vedteken regulert, vil fjerne E134-barrieren og gjere Votna til den viktigaste trekkpassasjen mellom Hardangervidda og Setesdal Ryfylke villreinområde. Den same fagrapporten konkluderer med at tilpassa manøvrering kan løyse problemet. Ein konsesjon vil vare i fleire tiår, og konsekvensane må vurderast for heile konsesjonsperioden, ikkje berre dagens situasjon. Fylkesdirektør rår til at NVE set som vilkår at manøvreringsreglementet for Røldal 2 vert vurdert på nytt den dagen Dyrskartunnelen er ferdig. Dette for å sikre villreinen sin bruk av Votna vinterstid etter at Dyrskartunnelen er ferdig.

Kravet om god og langvarig økonomisk utteljing for kommunar og fylkeskommunar i utbyggingsområdet bør leggjast til grunn som vilkår dersom konsesjon vert gjeve. Det gjeld vidare at anleggsperiodar bør planleggjast slik at negative konsekvensar for friluftsliv vert minimerte, at stiar og turvegar som vert utilgjengelege skiltast om, og at utbygger søkjer å tilbakeføre terreng til mest mogleg opphøveleg tilstand etter avslutta anleggsperiode.